

דא"ח רעוא דרעוין פרשת שמות תשס"ה

ויאמר יהוה אל משה שלח ירך ואחז בזנבו וישלח ידו
ויחזק בו ויהי למטה בכפו (שמות ד, ד)

ואֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם אֵת יַעֲקֹב אִישׁ
וּבֵיתוֹ בָּאוּ:

תצא, כג), דמשה רבינו היה גלגול נשמות
הבל ושת, וכנרמוז בשמו **מש"ה** שהוא
ר"ת **משה שת הבל**, והנה אצל הבל
כתיב **א"י הבל אחיך** (בראשית ד, ט), דהבל
אבד את האותיות **א"י** דהשם **אדנ"י**,
דהנה הבל הוא בסוד השכינה שהיא
כנגד השם **אדנ"י**, דהבל שרשו בחכמה,
ובחי' המלכות – השכינה יניקתה מחכמה
(דאבא יסד ברתא כידוע מוזה"ק – ח"ג דף רמח
ע"א), והנה הלל גם הוא היה מנשמת
משה רבינו והבל, וע"כ הלל עולה כגימ'
אדנ"י שהוא בחי' רחל בחי' הבל, אלא
שהבל איבד את האותיות **א"י** דשם
אדנ"י בסוד **א"י** הבל אחיך, כי כשהקריב
הבל קרבן הציץ בשכינה למעלה
מהשגתו ועל כן נתחייב מיתה למקום
כמובא (עיין ע"ה שער הכללים פ"י ועיין שער
הפסוקים יתרו סי' יט), ונשאר בשמו אך
האותיות **ד"נ**, והוא בסוד המטה שעולה
כגימ' **ד"נ**, וזה סוד הדבר דמהפגם של
הבל נלקחו ממושה רבינו (שהוא מנשמת

א) **הנה** צריך ביאור אומרו **ואלה שמות**
בני ישראל הבאים מצרים
דמשמע לכאורה שהשמות עצמם נכנסו
ובאו למצרים, וצ"ב הכוונה בזה,
ובהמשך הכתובים איתא (לקמן ד, ד)
הקב"ה הורה למושה רבינו להשליך
המטה ארצה ויהי לנחש, ואח"כ אמר לו
הש"י שלח ירך ואחז בזנבו ונהפך שוב
למטה, וצריך להבין כל ענין המטה
והנחש, ובפרט ענין שלח ירך, דמהו ענין
שליחת הירד, וענין האחיזה בזנבו, ועוד
צריך להבין סוד הדבר שהש"י נתגלה
בפרשה דידן בשם אהיה אשר אהיה
(לקמן ג, יד), דהנה בכל התורה הק' לא
מצינו שהש"י נקרא בשם אהיה אלא
בשם הוי"ה, ורק כאן מצינו דהש"י
נתגלה בזה השם.

ב) **ונבוא** לבאר כל זה בהקדים תחילה
דברי ר' האר"י הק' (שער
הפסוקים פר' שמות, ועיין ספר הלכותים פר' כי

של זה אור החכמה, שהוא אור המנוחה והתענוג האלוקי הוא בבחי' מים, שהם ים החכמה (עיין זוהר ח"ג שא ועיין שער הכוונות דרושי קבלת שבת א) וע"י זה מתהפך אור החכמה דקדושה לבחי' מי היאור היפך המנוחה והענוג דקדושה והיא בחי' הכלב דקלפי' ומשם שורש כל החטאים והעוונות.

ד] והנה גילה לנו ר' האר"י הק' (שער רוח"ק תיקון זד) דעיקר העבודה בימי השוכבי"ם הקדושים המסוגלים לתקן כל הפגמים הקשים אשר קלקל האדם במחשבתו הרעה, הוא בק"ש שעל המיטה, אשר על ידה מוציאים הנשמות העשוקות מבין המזיקים (עיין פע"ח שער ק"ש שעל המטה ה, ג, ז) והוא ע"י שממשיכים כלי חדש לאימא (בינה) וברתא (שהיא המלכות) ומעלים אותם הנשמות למלכות (נוק') שנתקנה בכלי חדש, ועוד שהורגים בחרב הגופים הטמאים שנעשו לבוש לאלו הנשמות. וכל זה נעשה ע"י שממשיכים שלושה שמות ע"ב (אשר שורשם בדעת העליון דעתיק) שמספרם רי"ו (ונקרא רי"ו העליון) מאבא (חכמה) לאימא (בינה) וע"י זה נעשית הבינה כלי (והיא בחי' תיקון המוח בשלמות), ואח"כ מורידים עוד שלושה ע"ב שהם רי"ו (תחתון), מו"א לנוקביה לעשותה כלי (והיא בחי' תיקון הגוף שיהיה כלי קודש להוי"ה ב"ה), וגם ממשיכים לה הארה גדולה מן הרי"ו העליון שהוא ג' ע"ב הנ"ל, שהם בגימ' חרבו כדי לעקר ולשבר את החרב העליון דקליפה הקוצץ והחותך את הנשמות הקדושות, ומכוונים גם להוריד

הבל) האותיות א"י ונחסרו גם ע"י כך אותן האותיות משם אדנ"י דהשכינה הק', ונשארו אך אותיות ד"נ שבבחי' מטה.

ג] וביאור הדברים, דהנה עיקר ושורש הקדושה מצד אחד תלוי בבחי' החכמה דקדושה, בסוד ההתבטלות במציאות הש"י, וזו היא בחי' הבל שהיה מבחי' החכמה כנ"ל, היינו התבטלות בהש"י, והוא שורש המנוחה דקדושה בבחי' כי קודש היא לכם בחי' שבת קודש שהיא בסוד המנוחה והענוג. אך מ"מ עיקר שלמות הקדושה הוא בסוד ירושלם שהיא בחי' ירא"ה של"ם (עיין מדרש רבה וירא נו, ובמדבר ב), בחי' שלמות היראה, דהנה יראה שהיא במספר רי"ז עולה בגימ' ג"פ שם ע"ב, היינו ששלימות העבודה היא שיתכלל האדם בבחי' החכמה שהיא בחי' שם ע"ב (בגימ' חסד) והיא בחי' מנוחה וענוג דקדושה והתבטלות בבוראו, ודייקא בסוד שלושה שמות ע"ב, דהם כנגד שלימות המוחין, דהשם ע"ב כידוע יוצא מוג' הפסוקים של ויבוא ויסע ויט (שמות יד), דבכ"א יש ע"ב אותיות, וג"פ ע"ב הוא בגימ' רי"ו כמספר יראה. וזה בחינת ירושלם, שלמות היראה היינו שתהיה לאדם יראה הכוללת ביטול להבורא דאיהו רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין (זוהר ח"א דף יא ע"ב), ושתהיה לו ג"כ בחינת התבטלות במציאות הבורא לגמרי והיא בחי' חכמה וענוג אלוקי, בחי' שם ע"ב (גימ' חסד). ואע"פ דבחי' החכמה יש בה אור נפלא וקדושה נוראה בלי תכלית, אמנם הס"מ דהוא בחי' פרעה ומצרים, יונקים ומשתמשים בהשתלשלות

ונשאר בו אך חסדים, והוא היפך בחי' ירושלם, בחי' שלמות היראה הכוללת בחי' החכמה והביטול עם בחי' היראה כנ"ל.

דהנה בשעה שאדם עוסק בעבודת החכמה והעונג לבדה, ונחסר ממנו בחי' הגבורות שהם בחי' א"י מהשם אדנ"י (בסוד שמאי וכן עזאי), ואין לו כח ההתמדה הגדולה כבן עזאי כדאיתא בגמ' (פוסה מט ע"א) משמת בן עזאי בטלו השקדנים, וכן אין לו הגבורות קדושות של שמאי (עין שבת ל ע"ב), והוא נשאר רק בבחי' המנוחה המוחלמת בסוד ד"ג שבסוד המטה, אזי יכול להתהפך המטה לנחש ח"ו, דהוא סוד קל"י פרעה שמשמש ויונק מסוד המנוחה דחכמה, בלא הגבורות הקדושות שהיא בחי' מיתה ונופל למנוחה מוחלמת, היפך בחי' שלמות היראה, דעיקר שלמות הקדושה תלויה בבחי' יר"ו-של"ם הכוללת עבודת הביטול בבחי' החכמה עם הגבורות, בסוד ג"פ שם ע"ב (שעולה חסד), והוא כמספר רי"ו כנ"ל שהוא כמספר גבורה. דהיינו שצריכים לקשר היראה שהיא בחי' הגבורה עם בחי' האהבה בחי' חסד, וזוהי שלמות היראה בחי' ירושלם כנ"ל, כי צריך שתהא לאדם אהבה עזה כרשפי אש להקב"ה, אך צריך שיהיה בחיבור ובשילוב עם עבודת היראה, וע"כ שלמות עבודת היהודי היא להיות מצד אחד במנוחה והתבטלות ולהתענג על ה' והיא בחי' החכמה, אך מצד שני עיקר שלמות העבודה תלוי באופן שיהא מקושר עם עבודת ההתמדה, היינו שתהיה נכללת עבודתו עם גבורות

הארה מרי"ו התחתון להרוג את הכלב דקל"י.

והענין הוא דישנן בחינות עיקריות שאותן צריך האדם לתקן והן בחינות המוח והגוף, היינו שצריך מוחו וגופו יהיו מקושרים אל הש"י בתכלית. והביאור בזה, דודאי האיש היהודי צריך כסדר לעסוק בהתבטלות בבוראו בבחי' חכמה (שם ע"ב), ולהתענג על בוראו בתכלית, וע"י שמבטל עצמו בכל עת לפני קונו, הוא מקבל קדושה נוראה. אך זו בחי' החכמה שממשיכים בחי' הביטול לאלוקות (שהיא בחי' שם ע"ב), צריכה להיות בבחי' ירא"ה של"ם בסוד ירושלם, וזהו שממשיכים **שלושה ע"ב** שהם כמספר **יראה**, כדי שלא יפול לבחי' המנוחה דס"א הנמשכת בבחי' החכמה שלא בקדושה.

ח] ועי"כ יכולים לתקן את הפגם דהבל שנלקחו ממנו האותיות א"י בסוד אי הבל אחיך (בראשית ד, ט), דהנה הבל שהוא בבחי' החכמה נלקחו ממנו אותיות א"י והלכו לקין, שהוא בסוד הגבורות, וקיבל ע"י זה ריבוי הגבורות בסוד שמאי דהוא אתון ש"מ-א"י, והוא גם תיקון הגבורות דמשה רבינו דגם ממנו נלקחו האותיות א"י, ונשאר בבחי' אותיות ד"ן דשם אדנ"י שעולה בגימ' **מטה**, דמשה רבינו היה בסוד המטה, ובבחי' המטה יש סכנה שיכול להתהפך לנחש, דהמטה הוא רק בסוד החכמה בלא הגבורות הקדושות בסוד ד"ן הנשאר משם אדנ"י אחר שנלקחו הגבורות מהבל,

קדושות כמו שמאי ובן עזאי שנכללו בבחי' א"י דהשם אדנ"י.

[ו] **וצריך** כל אחד שיכניע קליפת הכלב בסוד שם ב"ן דקליפה (כלב גימ' ב"ן) המחטיאה נשמות ישראל (עיי' ע"ה שער מט פ"ז) והיא מלחמה רבה ועצומה ללחום עם זו הקלי', וכל הצדיקים נלחמו בעוז עם זה הכלב, וכמו שדוד המלך ביקש להינצל מקלי' זו (עיי' שער הפסוקים, תהלים ס"י יח) וביקש, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי (תהלים כב, כא), והאר"י הק' מגלה דעיקר תיקון העוונות תלוי ראשית כל בביטול קלי' הכלב המנבחה ומקטרג ומחשיך עיניהם וליבם של נשמות ישראל (עיי' ספר טעמי המצוות פר' בראשית).

וראשית כל, בכדי להכניע את קלי' הכלב, צריך לבנות את כלי המוחין היטב בבחי' חכמה ובינה, והוא ע"י שממשיכים שלושה שמות ע"ב כנ"ל משרשם אשר בדעת עתיק לגבורה דעתיק הנמצאת בחכמה דאריך (מוחא סתימאה) ומשם לאבא ואימא ולתקן כלי היסוד דאימא (בינה), (והג"פ ע"ב הם בנימי רי"ו וגימ' חרבו כדי לעקר ולשבר את ההרב העליון דקלי' הקוצץ והחותך את הנשמות הקדושות), ועי"כ יכולים אח"כ לתקן כלי הגון לבחי' גוף האדם ולמידותיו שיהיו מקושרים תמיד לאלוקות, דהם בחינות הזעיר אנפין ונוקביה, דהיינו שצריך להתוך הקלי' הנאחזת בהם, והוא ע"י שממשיכים מבחי' הז"א אל השכינה הק' שהיא בחי' הנפש היהודי את סוד הב"ן

דקדושה, היפך קלי' הכלב, היינו שממשיכים את בחי' הרי"ו התחתון שהוא רבוע הוי"ה פשוטה – (י' י"ה י"ז יה"ה), ורבוע ב"ן – (י"ד, י"ד ה"ה, י"ד ה"ה ו"ו, י"ד ה"ה ו"ו ה"ה), כדי להרוג את הכלב דקלי', ע"י שנותנים כח לנשמות ישראל שיוכלו ללחום עם קלי' הכלב (שגם הוא עולה בנימי ב"ן) שהוא בחי' המנוחה דקלי' הגורם כל הפגמים לנשמות ישראל.

וזוהו שגילה לנו ר' האר"י הק' (הנ"ל) שבכל ק"ש שעל המיטה יכולים לזכות ללחום עם הכלב דקלי' בכח השם ב"ן דקדושה, ועיקר ההתחלה אשר משם מקבלים החרב פפיות להכניע הקלי' היא ע"י שממשיך לבחי' מוח הבינה של האדם השלושה ע"ב, דהיינו דאף שעיקר העבודה היא לכנוס לבחי' החכמה שהיא שורש המנוחה דקדושה וההתבטלות אל הש"י מ"מ את בחינות החכמה והמנוחה עצמם צריכים לכלול בבחי' ריבוי (דריבוי הוא בחי' בינה, והעבודה היא לכלול בחי' החסדים עם הגבורות בבחי' שלמות היראה כנ"ל), ולכנוס בריבוי מוחשבות קדושות בבחי' בינה. דהנה כדי לזכות להשיג המנוחה דקדושה יכולים אפי' במחשבה אחת או בגילוי אחד או בכוונה אחת, דע"י שמונחים בה זמן מזה מניעים לבסוף אל העונג והמנוחה דקדושה, אך לא די בזה בכדי ללחום כנגד הכלב, דכל זה הוא רק בבחי' חכמה לבדה, וזה היה הפגם של הבל שנכלל בחכמה לבדה בלי בחי' הא"י דשם אדנ"י, בחי' הגבורות הקדושות, בסוד אי הבל אחיך. וזה הביאור שהמטה שהוא בחי' ד"נ (והוא כמספר ד"נ) כנ"ל

אחת בדבקות אל הש"י, וכוללה בריבוי מחשבות קדושות. וזהו סוד ירושל"ם בחי שלמות היראה כנ"ל, דהוא סוד התכללות בחי הבינה בחכמה, דשלמות העבודה היא דייקא בריבוי כוונות, ובריבוי מחשבות קדושות.

[ז] והש"י אמר למושה רעיא מהימנא שלח ירך ואחוז בזנבו, כדי לתקן בחי' והארץ היתה תוהו ובהו, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, דכאשר יש תפיסה ואחיזה להכלב בנשמות ישראל ח"ו, אזי הוא בבחי' המבול מים על הארץ לשחת כל בשר (בראשית ו, יז), דבשעה שנשמות ישראל נופלים לחטאים ר"ל, זוהי בחי' המבול ועולם התוהו, דנעשים לגמרי חלשים ומטורפים, והמוח נעשה לגמרי מבלבל, אך העצה להינצל ממי המבול הוא ע"י, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, דיש רוח אלוקים שע"י אפשר להמשיך הארה מבחי' המוחא סתימאה שהיא עומק החכמה, וכאשר אדם מונח עמוק עמוק באלו המוחין קדושים בסוד ורוח אלוקים מרחפת על פני המים (היינו ע"י שמתעמק במחשבות קדושות דביטול באלוקות בהתמדה וריבוי כנ"ל), יכול עי"ז להכניע מי המבול דעולם התוהו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ב"ר פרשה ב') דרוח אלוקים היא רוחו של משיח.

וזהו שאומר האר"י הק' (פע"ה ק"ש שעל המיטה פ"ו) דהכח של הג"פ ע"ב נמשך מגבורות דדעת דעתיק יומין הגנוז באוירא דאריך אנפין ולזה הוא נקרא רוח אלוקים, דהוא האויר שבא ממקום גבוה

נהפך לנחש, דהנה נחש הוא בסוד היסוד דהקליפה (עיין פע"ה שער חג המצות ח), והש"י אמר למושה (ולכל נשמות ישראל הכלולים במושה), דבשביל ללחום עם זו הקלי', שלח ירך ואחוז בזנבו, דהנה הנחש הוא כנגד חוט השדרה של האדם שרומז על הנחש (עיין ב"ק טז ע"א ועיין בית עולמים דף קל"ה ע"ב ד"ה והאי), והנחש מסובב ומפותל, וראש הנחש הוא למטה במקום תחתית חוט השדרה והוא נקרא פעור, ושם עיקר מקום אחיזת הס"א, והוא קשה ביותר ללחום ולתקן את פגם הקלי' הנאחזת שם, דאפשר לבוא ע"י כך לידי סכנה גדולה ועצומה, דשם הוא עיקר מדור הקלי' ואין לנשמות ישראל הכח (בפרט בדורות האחרונים) ללחום עם עמקי הקליפות, ובפרט להנשמות שהן בסוד הבל שהם בבחי' הנשמות שנחסר מהן בחי' הא"י, ואין להם די גבורות קדושות ויש להם רק את בחי' ד"ג (משם אדנ"י) שהוא בחי' מטה (בגימ' מטה) שנחפך לבחי' הנחש, וע"כ אין להם הכח ללחום כראוי עם הקלי'.

ולפיכך כתיב, שלח ירך ואחוז בזנבו, דצריך לתפוס זנב הנחש דייקא, ומשם ללחום בו ולהכניעו, דהנה זנב הנחש הוא בראש חוט השדרה, וראש חוט השדרה נמצא במקום לאה, במקום קשר תפילין של ראש, אשר שם דעת האדם (עיין ע"ה שער הכללים פ יב), וזה סוד שלח ירך ואחוז בזנבו, דיהודי צריך לעסוק בעבודה של ריבוי מחשבות קדושות בבחי' החכמה והתבטלות אל הש"י, באופן שמתברר בחי' החכמה דהיא בחי' מחשבה

מעל גבוה, וכאשר יהודי עומק בריבוי יהודים ודבקות וריבוי מחשבות קדושות, ממושיך על עצמו בחי' רוח דקדושה, שאפי' אם נמצא שקוע במי המבול, ומונה לגמרי בעולם התוהו, ויש לקלי' הכלב שליטה עליו חי', אעפ"כ יוכל לצאת מתוך ההפכה ולשוב להתדבק בקונו. ובאמת ה"ה לא רק אם נפל לחטאים הקשים והמרים, אלא הוא בכל יהודי, ואף עובדי השם כ"א לפי בחינתו וערכו נמצא בעולם התוהו דיליה, והעצה היעוצה ע"ז היא, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, היינו להמשיך הרוח אלוקים מבחי' גבורות דדעת דעתיק הגנוז באוירא דא"א שיכולה לגאול אותו מכל המבול והחושך, ודייקא ע"י ריבוי מחשבות קדושות, ולא להסתפק אך במחשבה או כוונה אחת שהיא בבחי' חכמה (בסוד שם ע"ב), דדרך שלמות המנוחה דקדושה היא לחשוב ריבוי מחשבות קדושות בדבקות אלוקות, והוא על דרך שהש"י גילה למשה רבינו שתיקון פגם הנחש הוא בענין שלח ירך, דידך הוא בסוד י"ד-כ"ף בסוד אור החכמה שמתגלה בבחי' הידים דהוא משפיע על הידים (דמוהין דחכמה מתפשטים עד הידים שהם בחי' הג'ת), המאוחד עם אור הכתר שהוא בבחי' הרגלים (דמוהין דכתר נמשכים עד הרגלין וכוללים כל הקומה כולה, ועיין בדעה חכמה לנפשך פר' ויגש). וזהו, שלח ירך, היינו שהש"י ציוה למשה רבינו שיאחז באור החכמה סתימאה דאריך אנפין, די"ד הוא בחי' אור החכמה כנ"ל, והכ"ף היא בחינת הכתר כידוע (וזהו פנחס רנה ע"ב), היינו שיקח החכמה דאור הכתר בבחי' המוחא סתימאה (שהיא החכמה דאריך, חכמה דפרצוף

הכתר הכולל), ואחוז בזנבו, היינו שיאחז בזנב הנחש (שנמצא במקום הראש דהוט השדרה שהוא במקום המחשבה, ולא במקום תחתית הוט השדרה ששם הוא בבחי' פעור מדור עומק הקלי' ואין שייך לכנוס בהדיא ללחום שם). דעיקר העצה בדורות האחרונים היא שלח ירך ואחוז בזנבו, דעיקר התיקון לזוהמת הנחש הוא בריבוי המחשבות קדושות (היינו בחיבור החכמה דמוחא סתימאה בחי' המנוחה, יחד עם הגבורה דעתיק שהיא בחי' הריבוי בחי' הגבורות הקדושות), וע"כ בסוף הימים עיקר העבודה היא ללמוד הכוונות בדרך של ריבוי מחשבות הדבקות אל הש"י, כמבואר בספרים הק' העוסקים בסודות התורה ובספרי הצדיקי אמת שבכל הדורות שגילו לנו סוד המחשבות והיהודים הק', ולא די ללמוד ולדעת מעט מדבריהם הק', אלא צריך להרבות בדבריהם בסוד שלח ירך ואחוז בזנבו, דיכולים להכניע זנב הנחש דייקא ע"י בחי' י"ד-כ"ף כנ"ל. והכל בסוד ירושלים, דעיקר הקדושה תלוי בבחי' יר"ו של"ם, היינו שלמות היראה כנ"ל, שהיא בחי' הג"פ ע"ב שעולים בנימו' רי"ו, היינו שכוללים בחי' היראה כהאהבה ואזי זוכים לשלמות המנוחה והעונג האלוקי ואין עוד חשש שיתהפך חכמה (שהוא בחי' ד"ג דאדני") לנחש, הכל כנ"ל.

ח] וע"י שממשיכים המוחין דחכמה ובינה בשלמות, ע"כ נתקן הגוף שהוא בחי' זעיר אנפין ונוק' והוא בחי' תיקון כלי הב"ן דקדושה (היפך בחי' הכלב דס"א שהוא בנימו' ב"ן), דהנה ענין שם ב"ן דקדושה (י"ד ה"ה ו"ו ה"ה), הוא בסוד

היינו שחסרה ממנו שלמות העבודה דקבלת עול מלכות שמים, שעל ידה מכניע בחי הכלב דקליפה כנ"ל, ואעפ"כ הוא יכול לקיים בנקל בחי' שלח ידך ואחוז בזנבו, היינו דיכול להשתמש בבחי' י"ד-כ"ף כנ"ל שהיא בחי' החכמה המאחדת עמה הגבורות הקדושות, ע"י שעוסק בריבוי מחשבות קדושות כנ"ל, ובכח זה להכניע את זנב הנחש הנמצא בראש הוט השדרה, במקום הדעת של האדם, ואזי אף אם אין לו כח ההתגברות נגד הקליפה, מ"מ כשיכנס לעבודה של ריבוי מחשבות קדושות בסוד שלח ידך ואחוז בזנבו יוכל להכניע זנב הנחש, ויוכל להאיר את השלושה שמות ע"ב שעולים בגימ' רי"ז וע"י זה לתקן כלי המלכות בשלמות שהוא בחי' מ"ן בחי' השתוקקות. דכאשר בשורש המוחין מתחיל להשתוקק ביותר אל הש"י אזי ממילא נמשכת הארה זו דשם ב"ן דקדושה עד למטה לבחי' המלכות שהיא נפש האדם, ובכח זה הוא מכניע את הכלב שהוא הב"ן דקלי' כנ"ל.

והוא אשר איתא בכתבי האר"י הק' (פע"ח שער ק"ש שעה"מ ז) שאותה המשכה דשם ב"ן, שמתקנת הכלי דנוק' שהיא בחי' הנפש הבהמית, נמשכת קודם לזעיר אנפין שהוא בחי' המידות ומשם למלכות בדרך ממילא, דעיקר עבודת האדם היא להתחיל בהעבודה של המשכת המוחין העליונים דבחינות חכמה ובינה בסוד הג"פ שם ע"ב שהוא בסוד ירושלם כנ"ל בבחי' שלח ידך ואחוז בזנבו, ואזי ממילא נמשכים המוחין

קבלת עול מלכות שמים בשלמות, שע"כ יכולים ללחום עם קלי' הכלב הנ"ל, דאם אין לו מלכות שמים ראויה, היינו שלמות השם ב"ן דקדושה (דשם ב"ן הוא כנגד ספי' המלכות) והוא לוחם עם הכלב, אזי סימן הוא שחסרים לו בחינות הא"י דשם אדנ"י ונשארו לו אך האותיות ד"ן, היינו דחסרים לו הגבורות הקדושות אשר משלימות עבודת החכמה לחכמה סתימאה, בבחי' גבורה דעתיק.

זזהו שאומר הכתוב: וגם את הגוי אשר יעבודו **דן אנכי** (בראשית טו, יד), היינו דאת הגוי שהוא בחי' פרעה שהוא מטיל בנשמות ישראל כל הפגמים, ד"ן **אנכי**, דהש"י מורידו בכח השם ד"ן (שעולה בגימ' מטה) ומכניע הקליפה, ולכן בני ישראל לוקחים את בחי' הד"ן דאדנ"י (שהיא בחי' החכמה, בחי' החסד) ועי"ז מכניעים הקלי', וכאמור צריך שיהיה בשיתוף הגבורות הק', וכמו דכתיב אצל שמשון שבא משבט דן והיה גיבור (תנחומא שמיני פ"ה), דהוא היה בסוד הנחש דקדושה בסוד יהי דן נחש (בראשית מט, יז ועיין ברש"י שם), היינו דשמשון הגיבור היה כלול גם בבחי' החכמה (בחי' ד"ן) וגם היה כלול בגבורות קדושות ועי"ז הכניע כל אויביו, וכן שורש משיח צדקנו הוא בסוד שמשון הגיבור כדאיתא בדברי חז"ל הק' (בראשית רבה פרשה צט) דיעקב אבינו גילה ששמשון הגיבור יהיה בבחי' מלך המשיח. וביאור הענין בזה, דאף שיהודי חלוש וכחוש ואין לו הכח ללחום בס"א כלל, דאין לו בחי' השם ב"ן דקדושה,

דעה חכמה לנפשך

וְזָחַו שמוּבֹא בְּסֵפֶר בְּרִית מְנוּחָה (הַדָּרֶךְ הַשְּׁנִיָּה נִקּוּד הַח') דְּהַדּוֹרוֹת הָאֲחֵרֹנִים מִמֹּשֶׁשׁ שֶׁלִּפְנֵי בִיאַת הַמְּשִׁיחַ יוֹכְלוּ לְהַשִּׁיג בְּחִכְמַתָּם יוֹתֵר מִהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, וּמִבּוֹאֵר בְּכַתְּבֵי ר' בַּעַל הַתְּנִיָּא דְסוּד הַדְּבָרִים הוּא, דְּתַנָּא (שְׁהוּא בַח' דּוֹרוֹת רִאשׁוֹנִים) הוּא בְּסוּד אֵיתָן (אֲתוּוֹן דִּידָה כְּאֲתוּוֹן דִּידָה), וְאֵיתָן הוּא הָאֲרַת חֲכָמָה עֵילָאָה (סֵפֶר הַתְּנִיָּא קוֹנ' אַחֲרוֹן, וְצַדִּיקָה כְּנַחַל אֵיתָן), הֵיינו דְּהַתְּנָאִים הֵם נִשְׁמוֹת שֶׁל בַּח' הַחֲכָמָה (וְהַאֲמוּרָאִים הֵם בְּבַח' אֵימָא, וְכַמְבּוֹאֵר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז'ל שֶׁעַר מֵאֲמָרֵי רִשְׁבִּי סֵפֶרָא דְצִנְיָעוּתָא פ"א, דְּהַתְּנָאִים הֵם בְּסוּד הַנְּהַ"י וְהַאֲמוּרָאִים הֵם בְּסוּד הַחֲנַ"ת, וְהוּא בְּסוּד הַמוּחִין דְּאָבָא מִתְּפַשְׁטִים וְיורֵדִים עַד הַנְּהַ"י, אֶךְ הַמוּחִין דְּאָמָא יורֵדִים אֶךְ עַד בַּח' הַחֲנַ"ת). וְלִכֵּן לִפְנֵי בִיאַת הַמְּשִׁיחַ ירְדוּ לְעוֹלָם בַּח' נִשְׁמוֹת הַתְּנָאִים שְׂאֵז יִהְיֶה נִשְׁפָּע בְּעוֹלָם בַּח' הַחֲכָמָה שִׁיורֵד עַד הַנְּהַ"י, וְע"כ לִפְנֵי בִיאַת מְשִׁיחַ צַדִּיקָנוּ מִתְּנַלְּה שׁוֹב הַעֲבוּדָה שְׁבַבְחֵי מוּחִין דְּאָבָא דְהִיא הַדְּבָקוֹת דְּבַח' הַחֲכָמָה, וְזֶה עֵינִין הַהֲתַעֲוּרוֹת בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן לְעִסּוּק בְּפִנְיִמִיּוֹת הַתּוֹרָה וְסוּדוּתֶיהָ דְּהוּא שׁוֹרֵשׁ הַתִּיקוֹן לְכָל הַפְּגָמִים.

וְאָף דְּאֵין לְכָל הַכֹּלל שִׁיכּוֹת בְּהַדִּיא עִם הַקְּלִי, אֶךְ מ"מ ע"י הַתְּכַלְלֹת הַנִּשְׁמוֹת יֵשׁ לְכ"א אֵיזוֹ שִׁיכּוֹת לְהַקְּלִי, וְכַעֲיִן יְרִידַת מִי הַמְּבוּל עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ, דְּהַקְּב"ה לֹא הִבִּיא מְבוּל עַל כָּל הָעוֹלָם כְּדֵאִיתָא (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה ל'ג) שְׁבֵאֲרִין יִשְׂרָאֵל לֹא שְׁמַפּוּ מִי הַמְּבוּל, וּבְכ"ז כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ז' כג) וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְכֵן הַדְּבַר בְּעֵינֵינוּ, דְּאָף

לְבַח' הַמְּלָכוֹת וּמִתְקַנִּים הַנֶּפֶשׁ וּמִכְנִיעִים כָּל הַמְּקַטְרָגִים הַמְּפְרִיעִים כְּנ"ל.

ט] **וְזָחַו** שְׁנַהֲנּוּ כָּלל יִשְׂרָאֵל לְהַרְבּוֹת בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בִּימֵי הַשׁוֹבְבִי"ם, דְּהִנֵּה הִכָּה שֶׁל אֲמִירַת תְּהִלִּים הוּא בְּבַח' עוֹלָם הַבִּינָה (דְּבִינָה) הִיא בַח' עוֹלָם הַדִּיבּוּר וְהַאֲמִירָה דְקְדוּשָׁה בַח' יִגִּיעָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם), וְלִכֵּן אִם יְהוּדֵי אֵינוּ יִכּוֹל לְכַנּוֹם בְּנִקְל לְעִבּוּדָה שֶׁל רִיבּוּי מַחְשְׁבוֹת בִּיחּוּדוֹ ית' שְׁמוֹ, אֵזוּ יִרְבֶּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, דְּבַכָּה תְּהִלִּים לְמַתָּר וְלִזְכֹּךְ הַמַּחְשְׁבָה, וּבְכּוּחַם לְהַבִּיא לְאָדָם רִיבּוּי מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְדְבָקוֹת בְּאֲלוּקִים חַיִּים, דְּכָל פְּסוּק בְּתִהִלִּים כָּלוּל מְכַל הַתּוֹרָה כּוֹלָה וְהוּא מֵהַפֶּךְ אֶת כָּל הַתּוֹרָה לְדְבָקוֹת, דְּכָל סֵפֶר הַתְּהִלִּים הוּא מִיֵּן דְּבָקוֹת אַחַת, רַק שְׁמַחֲלוּק לְהַרְבֵּה פְּסוּקִים וְלְהַרְבֵּה מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, וּבַכָּה כָּל זֶה מִכְנִיעִים אֶת זֵנֵב הַנַּחֵשׁ שְׁעוֹמֵד בְּרֵאשׁ חוּט הַשְּׂדֵרָה, וְע"י שְׁמוּסִיפִים לְהַעֲבוּדָה שֶׁל אֲמִירַת תְּהִלִּים אֶת בַּח' הַרִיבּוּי מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְרִיבּוּי הַיְחוּדִים וְדְבָקוֹת, אֵזוּ מִמִּילָא מְקַבְּלַת נֶפֶשׁ הַיְהוּדִי הַכּוּחוֹת שֶׁל בַּח' הַרִיבּוּע דְשֵׁם כ"ן (י. ית. יהו. יהוה / יו"ד. יו"ד ה"ה. יו"ד ה"ה ו"ו. יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה) שְׁעוֹלָה כְּמִסְפֵּר ג"פ ע"ב וּכְמִסְפֵּר ר"ו, מִסְפֵּר גְּבוּרָה כְּנ"ל) דְּע"י מִכְנִיעִים אֶת קְלִי הַכֶּלֶב שְׁבִיטוֹ דְּנוֹק, וּמְקַבְּלִים הִכָּה שֶׁל עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם בְּפִשִּׁיטוֹת שְׁבוּזָה תְּלוּיָה כָּל הַגְּאוּלָּה, וְהִיא עֲבוּדָה קְשָׁה מְאֹד לְקִיָּים כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּפִשִּׁיטוֹת, וְע"כ צְרִיכִים לְהַקְדִּים לְזֶה אֶת בַּח' עֲבוּדַת הַמוּחִין דְּחֲכָמָה וּבִינָה.

הש"י, ואף משה רבינו הלך בדרך זו, שהוא היה בסוד מן המים משיתתו (לקמן ב, י). דאף דאין למושה רבינו בהדיא שייכות עם עולם התוהו שהוא בחי' מי היאור, בחי' מי המבול השוטפים, מ"מ כתיב אצל משה מן המים משיתתו, דמושה רבינו ניצל מן המים הזדונים (עיין מגלה עמוקות פ' שמות, ותקרא שמו משה) בחי' עולם התוהו, ואף דמושה רבינו היה בבחי' כי טוב הוא (שם פסוק ב) מ"מ מן המים משיתתו, דשורש נשמתו נמשך ממקום המים שצריכים תיקון, ועיקר התיקון הוא ע"י הדעת דקדושה, וכן כל אדם הוא בבחי' משה רבינו (עיין שבת קא ע"ב), ובכדי לתקן בחי' המים הזדונים, נאמר למושה שלח ידך ואחוז בזנבו היינו שצריך לכנוס לריבוי מחשבות קדושות דדבקות, (ואפשר שיתחיל ע"י אמירת תהלים כנ"ל), וכמו דאיתא בליקו"מ (ח"ב ע"ג), **דואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה הם ס"ת תהלים.**

והוא אשר כתיב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, לומר דכל איש יהודי צריך לידע שהוא נמצא במצרים, ושיש לו שייכות למושה רבינו, דכל אדם לפי רוב קדושתו כן יש לו שייכות עם משה רבינו, ולפי רוב הקדושה שיש לו עי"כ יש לו פחות שייכות למי המבול הזדונים, והמ"ט אותיות (שיש בשמות בני ישראל הבאים מצרימה) באו אל המ"ט שערי טומאה דמצרים כדי להודיך שם, דכל אחד מבני ישראל אף שלא נמצא לגמרי בהמבול, מ"מ בחי' המבול נמצאת בכ"א ע"י ההתכללות וההתקשרות

שאינן האדם מונח באמת בקליפה, מ"מ כ"א לפי מדרגתו כיון שחי באותו הדור, יש לו איזו התערבות עם הקליפה כ"א לפי בחינתו ומדרגתו, ועי"ז כתיב שלח ידך ואחוז בזנבו דהתיקון של המבול הוא ע"י בחי' י"ד-כ"ף כנ"ל, בבחי' ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, להיות מוסף בהרוח אלוקים ולהמשיך רוחו של משיח שהיא בחי' דעת דעתיק הגנוז באוירא ולהמשיכו למוחא סתימאה, שהם הג"פ שם ע"ב שע"כ נבנית ירושל"ם (שלמות היראה), בריבוי מחשבות קדושות. וזה שלח ידך ואחוז בזנבו, היינו קח הי"ד-כ"ף ואחוז בזנב הנחש, היינו כנוס בעבודה של ריבוי מחשבות קדושות אל הש"י, ואם אינך יכול אזי הרבה באמירת תהלים עד שיטהרו ויתקדשו מחשבותיך, וכמו שהרה"ק מרוזין אמר שלפני ביאת משיח צדקנו יהיה קשה עד מאוד לכל איש יהודי לומר תהלים, דהתהלים הוא עיקר התיקון שמביא הגאולה ע"ד (תהלים קו, כד) וירא בצר להם בשמעו את רנתם, שהוא התיקון של ריבוי מחשבות קדושות וריבוי יהודים, דשלמות הדבקות היא באופן של ריבוי דייקא והיא בסוד התכללות החכמה עם הבינה והבינה בחכמה, היינו התבטלות שכלולה בריבוי מיני דבקות וריבוי דרכי השגת המדרגות.

וכמו שר' הבעל הסולם היה אומר דעיקר הגאולה תלויה בהשגת המדרגות, היינו שצריך להשיג היחוד שיש בכל מדרגה ומדרגה, ולהיות בעל הבית על המדרגות כלשונו הק', ושיוכל להשיג כל מדרגה אלוקית בכל מיני הדבקות אל

להתבונן ולהאריך באחד (עיין ברכות יג ע"ב), שם מעכב ענין הכוונות, ואין הכוונה דייקא שיכוון הכוונות שגילה האר"י הק' בפרטי פרטות, אלא עיקר הכוונה היא דצריך להרבות בכוונות קדושות ובדבקות ע"פ המבואר בספרים הק', וכמו תלמידי הבעש"ט וכל הצדיקי אמת שהאריכו בק"ש והתבוננו באלוקותו ית"ש בשמע ישראל ה' אלוֹקנו ה' אחד. ואם אדם אינו יכול ולא זכה לכוון בפסוק ראשון של ק"ש, אזי לכל הפחות צריך ללמוד הספרים הק' שמדברים בזה היחוד ולהתבונן בכך בין לפני התפילה ובין לאחריה, ועיי"כ יוכל להכין עצמו לזכות לקרות ק"ש בהתבוננות באלוקותו ית"ש, וכן במשך היום כמה שיוכל, צריך ללמוד הספרים הק' המדברים נכבדות ביחודו ית"ש. ולפיכך כותב האר"י הק' שהג' שמות ע"ב הן מרומזים בתיבות ה' אלוֹקינו ה', דשם צריך לכוון הג' שמות ע"ב דהם עולים בגימ' רי"ו שהוא בסוד ירושלים שלמות היראה כנ"ל, דזה עיקר שלמות הקדושה והיחוד, להיות דבוק באלוקותו ית' בריבוי מחשבות קדושות, ובכל רגע ורגע משעות היום כמה שיוכל, וכל המוסף מוסיפין לו קדושה וטהרה מן השמים, ועיי"כ יהא לו הכח בפועל לעמוד בנסיונות ולהכניע בחי' הכלב שהוא כנגד השם ב"ן, שתיקונו ע"י קבלת עול מלכות שמים שהיא בחי' שם ב"ן. והכל נמשך מריבוי המחשבות קדושות מהג"פ השם ע"ב ומפסוק ראשון דק"ש, וכשמניעים לאמירת ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אומר האריז"ל (פע"ח שם) אז

נשמות ישראל זה לזה, וממילא לכל איש יהודי יש שייכות עם מי המבול שהם בחי' הכלב הנ"ל, וצריך לתקנה, והדרך לכך היא קבלת עול, דעיקר עבודת ה' היא ע"י קבלת עול מלכות שמים בפשיטות, ולפיכך הש"י הביא הגלות על כלל ישראל, דכל ענין הגלות הוא שהבורא ב"ה רוצה להראות שיש לבנ"י לעולם בחי' קבלת עול ואפי' שכ"כ קשה להם עול הגלות שמפרך את גופם ונפשם. ובכל הדורות עמדו בני ישראל על משמרתם וקיבלו עליהם עול מלכות שמים במסירות נפש, דהיא בחי' השם ב"ן דמכניע הכלב הנ"ל.

והוא שהבאנו לעיל דבסוף הגלות יורדים שוב לעולם בחי' נשמות התנאים דהם בסוד איתן והם בחי' נשמות דמוחין דאבא בבחי' משה רבינו, דהם גם צריכים להכניע הקלי' של הכלב ע"י השם ב"ן דקדושה, ולפיכך עיקר ההכנעה של זו הקליפה הוא ע"י שלח ידך ואחוז בזנבו, וצריך להכניע תחילה את זנב הנחש שהוא בראש חוט השדרה, דלא מכניעים בהדיא את ראש הנחש שנמצא כנגד תחתית חוט השדרה שנקרא פעור, והוא ע"י שעוסקים בריבוי מחשבות קדושות, בבחי' שמע ישראל ה' אלוֹקנו ה' אחד. ועיי"כ יהודי צריך להשתדל לקרוא ק"ש בכוונה, ועיקר הכוונות והיחודים הם בפסוק ראשון דק"ש, ואף שר' בעל התניא גילה דלא לכ"א יש שייכות עם ענין הכוונות, זה אמור רק לגבי שאר חלקי התפילה, אך בפסוק ראשון דק"ש, דהז"ל הק' אמרו שצריך

ידע דאין זה מחמת שהוא לא מועיל ח"ו, אלא שצריך לכנס לכך ביתר שאת ויתר עוז ויותר להתבונן ביהודו ית"ש, וצריך להאמין באמונה שלמה דלבסוף ודאי שיקבלו נשמות ישראל הק' הכוחות להכניע הקליפה של הכלב.

דוד המלך ע"ה לחם עם זאת הקליפה, בסוד הפה נשבר ואנחנו נמלטנו (תהלים קנד) דמבואר בספר קהילות יעקב דקלי' הכלב נקראת פה שהוא ר"ת פחד חסד, ופחד מכוון כנגד קליפת עשיו, וחסד כנגד קלי' ישמעאל, דפ"ה הוא כנגד ד' פעמים כ"ב דהם כ"ב אותיות התורה הק' והם ד' פעמים כנגד ד' אותיות דשם הוי"ה ב"ה, היינו דעשיו וישמעאל לוחמים עם נשמות ישראל שלא יהא להם שייכות לכ"ב אותיות התורה הק', וכן שלא יהיו דבוקים בהש"י, דכאשר לומדים התורה הק' בדבקות, עיי"כ זוכים לקבל עול מלכות שמים בשלמות, ועיי"כ יכולים להכניע הקליפה דעשיו וישמעאל בסוד הפה נשבר, וזאת היתה עבודת דוד המלך ע"ה שנתעסק בכך מחצות הלילה ועד אור הבוקר, וזהו גודל המעלה של לימוד תורה בחצות הלילה עד אור הבוקר דאז עיי' לימוד התורה הק' בדבקות מכניעים כל הקליפות.

[י] וזה שדרשו חז"ל עה"פ, אהיה אשר אהיה (שמות ג, יד), אהיה עמם בצרה זאת, אשר אהיה עמם בשעבוד שאר מלכיות (ברכות ט ע"ב) והענין הוא דבני ישראל רוצים לידע הדרך לצאת מן הגלות המור, ולזכות לבחי' פקוד יפקוד אלוקים אתכם (שמות יג, יט), דבאמת בני

מקבלים הכח של השם ב"ן להכניע הכלב, עיי' קבלת עול מלכות שמים.

ועוד איתא (שם) דלעולם ועד הוא כמספר זה השם דאחוריים דב"ן (היינו רבוע הוי"ה פשוטה ורבוע הוי"ה דב"ן) מלבד האות ה' שתומה דמילת לעולם המרמות על הגאולה דה' עולה בגימ' גואל, וזה להורות דהגאולה תלויה בזה השם דאחוריים דב"ן, היינו דבזה שיהודי מקבל על עצמו עול מלכות שמים בפשימות, בזה תלויה גאולתו הפרטית והכללית. וכן אותה בחינת אחוריים דב"ן מכינה את כלי המ"ן שהוא עצמו בחי' ה' שתומה והוא בסוד התשוקה שיש לנשמות ישראל לאביהם שבשמים, דסוד הגאולה הוא בכך שיהודי משתוקק רק אל הש"י ומקבל על עצמו עול מלכות שמים, ולא ישלוט עליו שום א-ל זר ח"ו, וכל מועיניו הם לעשות בכל עת רצונו ית' מבוקר עד הערב כל רגע ורגע בפשימות הגמור, ובזה תלוי שלמות הגאולה. ובכדי לפעול בשלמות בחי' לעולם ועד ולתקן ה' שתומה של לעולם, ולעשות כלי המלכות שהוא בסוד תיקון הנפש, בסוד העבודה של קבלת עול מלכות שמים בשלמות, צריך להתחיל בהעבודה של ריבוי מחשבות קדושות (ובפרט בענין הג"פ שם ע"כ דשמע ישראל) בבחי' עבודת התנאים הק' דהיום בדורינו אנו מאירים נשמותיהם בבחי' אור החכמה כנ"ל, והוא בחי' שלח ירך ואחוז בזנבו כנ"ל, היינו שיחשוב כל העת ביחוד הבורא ב"ה ולהוסיף ולילך בזה, וכשעדיין חש דאין דבכוהו לקבל עליו עול מלכות שמים, אזי

היה לו בחי' ריבוי החכמה בהתכללות עם הבינה בסוד א"י הכל אחיד שהוא בחי' ג"פ ע"ב כנ"ל, וע"כ פרעה והרטומיו גם הם היו יכולים לעשות בלתייהם שהמטה דהוא בחי' ד"נ כנ"ל, נתהפך לנחש דקליפה, דלפרעה ג"כ ישנה בחי' המנוחה דקלי' שיונקת מהחכמה דקדושה, ועל ידי המנוחה דקלי' מאבדים שלמות העול מלכות שמים ח"ו, בסוד הכלב דקלי' דהוא המנוחה דקלי' ח"ו, ואזי נופל לבחי' מי המבול הזדונים היורדים על הארץ ומהריבים אותה בסוד נפילת המלכות.

יא] והעצה היחידה להכניע מי המבול, היא ע"י ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, דא רוחו של משיח, דצריך להמשיך הרוח אלוקים של בחי' המוחא סתימאה, דאי אפשר ללחום עם קלי' הכלב בהדיא דהיא קלי' עבה וגסה, ואך דוד המלך זכה ללחום ולהכניע בשלמות זו הקלי', דכשדוד המלך נסתלק אמר שלמה, אבא מוטל בחמה וכלבים של בית אבא רעבים (שבת ל ע"ב), דאחר שדוד המלך נסתלק, שהוא בחי' הסתלקות והתעלמות הצדיק, אזי הכלבים שהם הקלי' רעבים וצועקים, והיהודים זועקים ובוכים דאין יכולים לזכות לקבל עול מלכות שמים כראוי, דהכלב שהוא בבחי' הב"ן דקלי' לוחם עם השם ב"ן דקדושה ומפריעם מלקבל עול מלכות שמים, ורק דוד המלך שהיה בבחי' המלכות בבחי' הב"ן דקדושה זכה להכניע בשלמות הב"ן דקלי', אך כשבני ישראל מאבדים הגבורות קדושות דבחי'

ישראל במצרים לא ידעו איך לצאת מעומק המ"ט שערי טומאה, רק שצעקו להשי"ת מעמקי הלב להשי"ת בבחי' ותעל שוועתם לפני האלוקים (שמות ב, כג), ומבואר בזוהר הק' (שמות כ ע"א) דפנימיות עמקי הלב והמחשבה עלתה לפני האלוקים, דעומק פנימיותם היתה מקושרת ומחוברת עם הש"י גם בזמן שהיו שקועים במ"ט שערי טומאה דמצרים, ובזכות זה נגאלו, והוא ענין השם אהיה, דשם אהיה הוא בבחי' הבינה והוא כנגד עבודת המחשבה, וזהו שהש"י אומר אהיה אשר אהיה, דכמו בעת גלות מצרים הפקידה היתה ע"י פנימיות ועומק המחשבה שהיתה מקושרת לאלוקות, דלא שינו שםם ולבושם ולשונם (ויקרא רבה פ' לב), היינו דבפנימיות ליבם היו מקושרים לאלוקים חיים, שהוא אהיה אשר אהיה. וכן הוא בגלות האחרון שאנו מצויים בה כעת, הש"י מבטיחנו שע"י שניכנס לריבוי מחשבות קדושות נתקן את בחי' השם אהיה שהוא בחי' המחשבה, בחי' בינה, לאה.

וודאי שעיקר הגאולה תלויה באור החכמה כנ"ל, אלא שדרך החכמה היא לעסוק במחשבה אחת, ודבקות באלוקים חיים בבחי' שם ע"ב אחד, אך עיקר הקדושה היא בבחי' בנין ירושלם כנ"ל שהוא בבחי' שלמות היראה, יר"ו-של"ם, שכוללת החכמה והבינה כאחד, ובזה מתקנים החטא של הכל שהסתכל בשכינה (כנ"ל), היינו שדבק רק בשם א' בבחי' הסתכלות, ולא

החכמה), וכן נתקיים אותו הענין ע"י שאומרים מזמורי תהלים, שהם כולם דבקות בהש"י, אלא דהם באופן של ריבוי פסוקים וריבוי דבקות.

יב] וזהו שצריך להאריך באחד דק"ש, דמלבד הענין שצריך לקבל ע"ע עול מלכות שמים באהבה, צריך להעבודה של מחשבה והתכוננות באלקותו ית"ש ולהאריך במחשבתו, וכמו שהצדיקים הגדולים היו מאריכים בק"ש באריכות גדולה ביותר, ואף אם לא יכולים להאריך הרבה בק"ש, העיקר הוא שכל היום יהיו מונחים בבחי' האריכות של היחוד. וזהו שר' האר"י הק' אומר (פע"ה שם) שה' אלוקנו ה', הם הג' שמות ע"ב שעולים בגמ' רי"ו, דהנה ע"ב הוא מידת החסד ורי"ו הוא כנגד מידת היראה (גימ' גבורה), שצריכים לכלול היראה באהבה, היינו שצריך לעבוד את הש"י בריבוי מחשבות קדושות ודבקות אליו ית', וזו עבודה קלה השווה לכל נפש, וזה ענין הלימוד הספרים הק' של צדיקי האמת. וצריך להרבות וללמוד עוד תורה ועוד תורה מדבריהם הק', דכל תורה היא בבחי' ריבוי המחשבות הקדושות, ועי"כ מגלים עוד ועוד דרכים איך להידבק בהש"י.

וע"י שכונסים לריבוי עסק התורה וריבוי מחשבות קדושות של דבקות, אזי אלו הג' שמות ע"ב של בחינות המוחין דחכמה ובינה (שהם בחי' ריבוי מחשבת הדבקות), נמשכים לאחמ"כ בפועל אל נפש האדם, שהיא בחי' המלכות שנתקנת בכלי הדש, ובחי' זו נעשית באמירת

א"י דשם אדנ"י (אשר שורשם למעלה בעולם המלבוש הק' דשם מתחלקים מכ"ב אותיות התורה לשתי פעמים י"א), ונשארים בני"י אך בבחי' המטה שעולה בגימ' ד"ן, אזי העצה היחידה היא ע"י בנין המוחין דירושלם עיה"ק שהוא בבחי' יר"ו-של"ם בחי' שלמות היראה כנ"ל, היינו שממשיכים בחי' החכמה דמוחא סתימאה הכוללת שורש הגבורות הק', ולעבוד את הש"י בריבוי מחשבות קדושות.

ובאמת אין זו עבודה קשה כלל, דע"י שלומדים ומעיינים בספרים הק' המדברים בענין השכליים דקדושה, מקבלים המהלך כיצד להתכלל בבורא ית' ברוב דבקות, ומי שקשה לו הדבר ללמוד הספרים הק', אזי יתחיל להרבות באמירת התהלים שהיא כוללת כל הספרים, דשם יש ריבוי מחשבות של דבקות בכל פסוק ופסוק שאמר דוד המלך ע"ה. וזה ענין ההתכללות בינה וחכמה, היינו שמשתמשים בשם אהיה שע"י באים לריבוי המחשבות הקדושות, ולומדים הספרים של הצדיקים הק' שהם בחי' זרעו של דוד המלך, והם צדיקי האמת שגילו ריבוי המחשבות הקדושות שיכולים להיות ליהודי בשעת התורה ובשעת התפילה, ומתעסקים בזו העבודה, שאין זו עבודה קשה ביותר דהיא עבודה שקרובה לבחי' המנוחה בדרך של התכללות בינה בחכמה, היינו שצריכין לחשוב מחשבה א' ולהתענג בה (והוא בבחי' החכמה), ולעשות זאת באופן של ריבוי המחשבות (והוא כסוד ההתכללות בינה

הנפש בחי' המלכות בשלמות הכלי דקבלת עול מ"ש והשתוקקות, וכשם שבגלות הראשון היתה הפקידה ע"י בחי' ויאמן העם דעיקר הגאולה הייתה ע"י האמונה, שהיא בחי' ריבוי מחשבות קדושות ביחודו ית', הוא הדין בגלות האחרון, דעיקר העבודה היא בדרך ריבוי המחשבות קדושות דבוכות זה הש"י ימהר ויחיש גאולתינו.

וזה דעה חכמה לנפשך, דצריך להמשיך ולהוריד האור של יסוד אבא-חכמה עד לבחי' הנה"י שבבחי' נפשך, דע"י שנכנסים לעבודה של ריבוי המחשבות הקדושות, לבסוף פועלים על בחי' הב"ן דקדושה שהיא בחי' השתוקקות הנפש לאלוקים היום, ועי"כ מקבלים עול מלכות שמים בפועל, והיא כתר לראשך דאזי אפשר לזכות לבחי' כתר מלכות בראשו, ולביאת הגואל, דעיקר הגאולה היא ע"י קבלת עול מלכות שמים בפשיטות, בבחי' נצור מצוות קדשך, היינו שמקיים מצותיו ית' בפשיטות הגמור, עי"ז באה הגאולה השלמה. ומשום שעבודת האמונה הפשוטה היא העבודה הקשה והעמוקה ביותר בסוד יען לא האמתם כי (כמדבר כ, יב), ע"כ ריחם עלינו יוצרינו ומסר לצדיקים העצות הקדושות של להאריך בק"ש, ולהרבות באמירת מזמורי תהלים שעניינם ריבוי מחשבות קדושות, דע"י כך נצלים נשמות ישראל מהנ' שערי הטומאה דהיום אנו שקועים בהם, כדברי האור החיים הק' (פר' שמות ג, ח), והוא קשה במאוד להשלים ולתקן בשלמות בחי' המלכות ולקבל החרב דקדושה שמשבר

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דק"ש שעל המטה, דתחילת העבודה הוא בהמשכת ג' פעמים ע"ב שבפסוק שמע ישראל דק"ש שעל המיטה (שהיא בחי' שלה ידך ואחוז בזנבו, זנב הנחש כנ"ל שנתקן ע"י ג' ע"ב שהם רי"ז בחי' שלמות היראה, בחי' חכמה סתימאה כנ"ל), ובברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד עיקר העבודה היא לקבל המוחין דהשם ב"ן כדי לקבל עול מלכות שמים באהבה, והם המוחין דע"ב קד"ם (ע"ב, רבוע הוי"ה - י, י"ה יה"ו, יהו"ה, קד"ם, רבוע שם ב"ן - יו"ד, יו"ד ה"ה, יו"ד ה"ה ו"ו, יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה), והם כוחות נוראים בבחי' חרב דקדושה של עול מלכות שמים בשלמות שלוחמים עם הכלב דקלי, וזו העבודה אומר האר"י הק' (שם), מאירה בם' סתומה של לעולם ועד שהיא בחי' הגואל כנ"ל, דעיקר הגאולה היא ע"י קבלת עול מלכות שמים. וכמעט שלא שייך לבוא לבחי' קבלת עול מלכות שמים בשלמות באלו הדורות האחרונים, דנפש האדם מבקשת מנוחה בלי סוף והיא היפך בחי' היגיעה שהיא דרך העבודה דקבלת עול, ורק ע"י שנכנסים לעבודת הריבוי מחשבות קדושות כדבקות באלוקים היום, אזי המוחין דחכמה שנמשכים משפיעים על בחי' הנה"י שהם הרגלין והם בחי' המלכות שהיא הנפש (וכדברי הוזה"ק הנ"ל דהתנאים הם בבחי' נה"י, והאמוראים הם בבחי' הג"ת), והיינו שנכנסים לעבודה של ריבוי מחשבות קדושות שהיא בחי' חכמה ובינה וזוכים עי"ז לצעוק להשי"ת מעמקי הלב בסוד ותעל שוועתם לפני האלוקים בסוד צעקת הלב שהיא בחי' אהיה אשר אהיה כנ"ל וע"י זה זוכים להשלים ולתקן

ט, דבך חותמין, היינו דעיקר העבודה באחרית הימים היא בדרך אברהם אבינו בבחי' מונן אברהם.

והביאור בזה, דעיקר היצר הרע הוא בסוד מים מבול על הארץ, בסוד המנוחה שאינה דקדושה שנמשכת משורש החכמה שלא נכללת בגבורה, ובזו הקלי' שהיא בחי' כלב, לחם דוד המלך שהיה בסוד האריה (כמובא בחז"ל הנ"ל), היינו שבחי' האריה מרף והכניע את הכלב דס"א. וזהו שדוד המלך היתה לו שלמות העבודה דבחי' האריה דהוא בסוד רי"ז (דהם הג"פ ע"ב כנ"ל), והיא בחי' קדושה נפלאה שאין כדוגמתה, דהוא המשיך המוחין דרי"ז (ואריה הוא כמספר רי"ז, ג"פ שם ע"ב שהוא בחי' שלמות המוחין בסוד שלמות היראה כנ"ל), אל הב"ן דקדושה בחי' כלי המלכות בחי' ה"ם סתומה כנ"ל, שמכניע את הכלב הוא הב"ן דקלי' שעומד ומנבח כנגדו עד שהרגו. אמנם זרע דוד מלכא משיחא שיבוא במהרה, הם בסוד בך חותמין בסוד אברהם אבינו, דהיינו שבסוף הימים עיקר העבודה היא דרך היהודים וריבוי הדבקות בהש"י, וריבוי המחשבות דדבקות הם בסוד התהלים כנ"ל, האור של דוד מלכא משיחא שהמשיך את אור הגאולה עצמה בתהלים. דאין היום עיקר העבודה בתעניות וסיגופים בכדי להרוג ולזבוח היצר (עיין לקו"מ ח"ב פג, יושר דברי אמת מ, מא וספר התניא אג' התשובה ז וכידוע), אלא עיקר העבודה בזמננו היא בריבוי המחשבות קדושות, וכשאדם מרבה במחשבות קדושות ובאמירת תהלים

החרב העליון דקלי' ולהכניע קלי' הכלב, שהיא בחי' תיקון שער הנ' בסוד כתר מלכות בראשו (אסתר ו), אמנם כאשר נכנסים לעבודה של אהיה אשר אהיה כנ"ל, בסוד דעה חכמה לנפשך והיא כתר לראשך בריבוי מחשבות קדושות אזי מקבלים סיעתא דשמיא לבוא בנקל לקבלת עול מלכות שמים בשלמות שהוא בחי' נצור מצוות קדושך, קיום התורה והמצוות בפשימות הגמור, וע"י זה זוכים לשמור שבת קדושך ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים בביאת גואל צדק ברחמים.

יג] והנה איתא בדברי חז"ל הק' (שבת ל ע"א) דבשעה שמת דוד המלך אמר שלמה, כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת. והנה ידוע דשלמה שהיה בן דוד היה צריך להיות מלך המשיח, (כמובא - עיין ספר ברית מנוחה הדרך השניה נקוד הז', ועיין פרי צדיק מוצאי יו"ב ב) ולולא שהיה מתחתן בבת פרעה, באמת היה נעשה מלך המשיח דהיה ראוי לכך, דשלמה הן אותיות למשה (עיין פע"ח שער הק"ש כח) ושלמה היה ניצוץ ממושה רבינו (מגלה עמוקות ואתחנן אופן ל). והנה ראו חז"ל הק' (ירושלמי ברכות סו ע"ב) לחלק בין בחי' אברהם אבינו לדוד המלך, דדוד המלך לחם עם היצר הרע והרגו בתענית בבחי' ולבי חלל בקרבי (תהלים קט), משיח אברהם אבינו השלים עם יצרו ועשה יצר הרע לטוב דכתיב ומצאת את לבבו נאמן לפניך (נחמיה טח), ועוד איתא בגמ' (פסחים קיז ע"ב) עה"כ באברהם, והיה ברכה (בראשית יב,

בסופו הוא בבחי' פעור, ובחלק העליון דחוט השדרה שם הוא מקום זנב הנחש, במקום הדעת מקום המחשבה, וצריך לזה ריבוי מחשבות קדושות כדי לבוא לבחי' שלח ידך שהיא י"ד-כ"ף כנ"ל, די"ד הוא בסוד האות ה"ה שנעשה מדל"ת ויו"ד, וה"ה היא בסוד העתיקא כידוע, דהנה פנימיות החכמה דמוחא סתימאה היא ממקום הגבורות דעתיקא (והם ה"א גבורות), היינו דצריך לילך בדרך החכמה והגבורה שהם בסוד היחוד והריבוי יחדיו, וע"י שעוסקים בזו העבודה של ריבוי מחשבות קדושות וריבוי יחודים, וכן בריבוי אמירת תהלים אזי לא זו בלבד שנצלים מהכלב אלא דמהפכים הכלב המת דס"א לכלב החי, ולכן אף אם אבא מת, אזי אין ירידה עי"כ אלא אדרבה זרע דוד יכולים ביתר שאת להמשיך גילוי אלוקות בעולם בדרך אברהם אבינו ושלמה המלך כנ"ל.

וזוהו שדוד המלך מכונה האריה המת, דעבודתו היתה להמית היצר הרע שהוא בחי' הגבורות הקשות, בחי' רי"ו, אריה דס"א, אך שלמה המלך גילה הסוד של הכלב החי, היינו דאף את קלי' הכלב בחי' החכמה שאין לה גבורה שהיא בחי' המיתה (בסוד ימותו ולא בחכמה - איוב ד), אפשר להפכו לחי, דע"י ריבוי מחשבות קדושות אפשר להמשיך האור של דוד המלך בשלמות ביתר שאת וביתר עוז ובכח זה יכולים להפוך לגמרי את הכלב שיהיה בבחי' חי, בבחי' חי חי הוא יודך (ישעיה לח, יט), ועי"כ מתעורר בשלמות האור של הברית מנוחה שהוא האור של

ולומד הספרים שמביאים לריבוי מחשבות קדושות, אזי אינו צריך להלחם בכח כדי להרוג הכלב, דהכלב המת שהוא בסוד המנוחה נהפך לבחי' הכלב החי בחי' שם ב"ן (גימ' כלב), דמהפך הכלב דקליפה לחיות דקדושה, וזוהי בחי' העבודה דשלמה המלך דהיה בבחי' עבודת המחשבה (בסוד האל"ף לך שלמה - שה"ש ה, שהיה בסוד החכמה שהיא בחי' מחשבה שהיא בחי' אל"ף כידוע, ובאופן של ריבוי דייקא כדכתיב אצל שלמה וידבר שלשת אלפים משל, ויהי שירו המשה ואל"ף - מלכים א, ה), שהיא בחינת העבודה המקרבת ביאת משיח צדקנו, היינו שצריך לכנוס לבחי' איתן ולעורר אור התנאים בעבודה של ריבוי מחשבות קדושות, בסוד אחיה אשר אחיה, ולטהר ולקדש המחשבה בסוד ע"ב רי"ו כנ"ל וזוהו סוד העירוב שתיקן שלמה המלך (עירובין כ"א ע"ב) בבחי' ע"ב רי"ו, שהיא בסוד ירושלם שלמות היראה כנ"ל, דכשמאחדים הע"ב שהוא בסוד המנוחה דחכמה יחד עם בחי' הרי"ו (ג"פ ע"ב) שהוא בסוד הריבוי מחשבות קדושות, אזי יכולים לתקן שיהיה הכלב בבחי' חי בחי' שלמה המלך, ולהפוך המנוחה דקלי' למנוחה דקדושה, ואין צריכים להרוג הכלב בתעניות וסיגופים כמו אצל דוד המלך, אלא כדרך אברהם אבינו דבו חותמין, דע"י זה מהפכים הכלב שהוא בסוד המנוחה דקלי' לחי דהוא המנוחה דקדושה וחיות דקדושה.

יד] וזה אשר אמר הש"י למושה רבינו שלח ידך ואחוז בזנבו, דחוט השדרה של האדם הוא בבחי' הנחש אשר

בקושי וביגיעה גדולה ועצומה הנסיעה לארץ הקודש, דנשיאי הדור הצדיקי אמת צריכים שיעבור עליהם כל בחי' הגלות וללחום מלחמות ה' כדי להגיע לקדושה ולמנוחה, וכמו אצל משה רבינו דמן המים משיתהו, היינו מן המים הזדונים (כנ"ל), דמשה רבינו היה צריך להגביה ולרומם המקומות הנדחים שבעולם, וכן אצל רשב"י שהוצרך להיות בתוך המערה, דצדיקי הדורות טעמו אלף פעמים טעם מיתה בכדי להעלות ולתקן כל המקומות הרחוקים והשפלים, משא"כ פשוטי העם שאינם צריכים לעבור בכל אלו המעברים וההרפתקאות, וכן דיבר הרה"ק ר' ברוך ממעזבוז דרק צדיקי הדור צריכים לירד מצרימה משא"כ שאר בני הדור יכולים לבוא ולהגיע אל ארץ ישראל בנקל. דעיקר עבודת הצדיקים היא להמשיך בשלמות אור הגאולה ולכן הרבו בתעניות וסיגופים ובעבודות קשות הכל בכדי להמשיך ולהוריד אריכות האור של בחי' אריך אנפין. וע"כ עבודתינו היא לא בעבודות קשות, דצריך להאמין באמונה שלימה שהצדיקים כבר הוציאו אותנו יד"ה העבודות הקשות, והמשיכו לנו האורות של בחי' אריכות אפים, וזהו הסוד שצריך להתקשר ולהתייחד עם נשמת הצדיק דבזה יוצאים ידי חובת בחי' השבירה וכעת עסקינן אך ורק בענין התיקון, והוא הסוד שדוד המלך כבר הכניע והרג את הכלב, ועתה העבודה צריכה להיות בבחי' זרע דוד המלך, בבחי' בן דוד עבדך יבוא ויגאלנו (דלעולם דוד הוא בבחי' הגואל אך הוא מתלבש בדרך הגאולה של זרעו אחריו) בסוד שלמה-למשה כנ"ל,

המנוחה האמיתית דבבחי' היסוד דאבא דנשמות התנאים, דבסוף הימים יתעברו בחי' נשמות התנאים בנשמות ישראל (כנ"ל) וילמדום המהלך של ריבוי המחשבות הקדושות, ובכח זה יעבדו את הש"י בחיות קדושה ויקבלו עליהם עול מלכות שמים באהבה ובפשיטות, ולא תהיה עוד העבודה בבחי' מוקצר רוח ומעבודה קשה (שמות ו) דכל הקושי בעבודת ה' הוא אך מחמת הקוצר רוח דאין די אמונה ואין מתעסקים בעבודת אריכות הרוח שהיא דרך הברית מנוחה קדושה, בסוד הרוח אלוקים שמרחפת על פני המים (ועיין לקו"מ ח"ב פו), אמנם ע"י ריבוי המחשבות קדושות וריבוי היהודים, נזכה לאריכות אפים בעבודתו ית', בבחי' כי קרוב אליך הדבר מאוד בפוך ובלבבך לעשותו (דברים ל, יד).

טו] בשעה שנתנו את ר' בעל התניא במאמר, קרי עליה הברדיטשובער רבי, יש שבר במצרים (כראשית מב, א), דידוע שבשעה שישב בעל התניא בבית הסוהר שלח שליח אל הרה"ק מברדיטשוב שיעורר רחמים בעדו, ובשעה שהגיע השליח אליו ורצה להזכיר שמו של הבעל התניא נתברר דלא ידע את שם אמו, ופתח הרה"ק מברדיטשוב החומש ונפתח לו בהכתוב יש שבר במצרים, ואמר שב"ר הוא ר"ת שניאור בן רבקה, והנה ידוע דהצדיקים נשמתם כוללת את כל נשמות הדור, כמו משה רבינו ודוד המלך, וזהו הסוד דמצינו אצל צדיקי האמת ענין הירידה למצרים, וכמו שאמר ר' בעל הליקוטי מוהר"ן שהגיע לו

המלך ע"ה, עזרנו בשם ה' עושה שמים וארץ ע"י היהודים הק' הנ"ל ויטייחדו קוב"ה ושכינתיה על ידי ההוא ממיר ונעלם ע"י בחי' אהוז בזנבו דהם האורות דחכמה סתימאה אשר שם מקום האחיזה האמיתי של ורוח אלוקים מרחפת על פני המים.

ולכן זוהי עיקר העבודה בימים הקדושים הללו דשובבי"ם, לומר ק"ש שעל המיטה ולהאריך בה ביותר, והיו צדיקים שהיו מאריכים בק"ש שעל המיטה עד כדי שעתיים תמימות והוא התיקון הגדול ביותר מכל התיקונים, ולפחות שישתדל להרבות יותר מהרגלו בק"ש שעל המיטה, דהוא חשוב ויקר מאוד אצל הש"י כל משהו עבודה שמוסיפים, ולהוסיף בבחי' התבוננות, ובפרט בפסוק ראשון של ק"ש להתבוננן באזקותו ית"ש, ובפסוק שמע ישראל לכוון בה' אלוקנו ה' דהם כנגד ג' שמות ע"ב שעולים כמספר רי"ז דהם שלמות המוחין דחכמה בריבוי ההתבוננות כנ"ל, ובפסוק **ברוך שם לכוון דלעולם ועד בלי הפ'** סתומה עולים ע"ב קד"פ דהם המוחין של רי"ז שנכנסים בשם ב"ן שהיא בחי' המלכות בחי' נפש האדם, ועי"כ מקבלים עלינו עול מלכותו ית' בשלמות, דהעיקר לכלול עצמו גם הוא תוך היחוד, ולקיים **ויפן כה וכה וירא כי אין איש** (שמות ב, יב), דבשעה שאומרים הכ"ה וכ"ה דהם ב' אותיות הפסוקים שמע ישראל וברוך שם (כמוכא בזה"ק ח"ב יב ע"ב), צריך לבוא למדרגת וירא כי אין איש, היינו לא לראות ולהרגיש שנמצא שום איש בעולם

דבסוף הגלות תהיה הנאולה בבחי' לא **בחיפזון תצאו** (ישעיה נב), דאין צריך להעבודות קשות, אלא צריך רק ריבוי עבודה בסוד התכללות בינה בחכמה בסוד אהוז בזנבו כנ"ל ולהפוך הכלב דקלוי, לכלב דקדושה (שהוא שם ב"ן הקדוש) ע"י ריבוי מחשבות דבקות. ובזכות ר' בעל התניא שכבר הוציאנו יד"ה בצער שעבר עליו בישיבתו בבית הסוהר הוא ובניו, וזיכה לנפשינו דלא נצטרך לעבור כל העבודות פרך אלא אדרבה נזכה לחירות עולם, ובזכות שמתקשרים אל גדולי הצדיקים, נזכה לבחי' ורוח אלוקים מרחפת על פני המים דא רוחו של משיח בביאת גואל צדק מתוך רחמים מתוך שמחה ונעימות כדברי הבעש"ט הק' שאמר שלא יצטרכו בביאת הגואל לשום קושי ויסורים אלא נקבלו מתוך רחמים וחסדים, וזהו הגילוי דמרדכי הצדיק ואסתר המלכה דונהפוך הוא, דאף דמבואר בספרים הק' שלפני ביאת משיח צדקנו יצטרכו לעבור הרבה צער וקושי, אמנם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם ולא יהא שום צער וייסורים לבני ישראל, וכל הצרות והיסורים יעברו מתוך היהודים וינתנו על ראשי האומות, ולבני ישראל יהיה אך רווח והצלה, ואף אומות העולם אם ידבקו עצמם לעם קרובו אומר המגיד מקאזניץ שגם עליהם לא יבואו יסורים, דרצון הש"י להיטיב לכל נבראיו באם ישונו בתשובה שלמה ויתדבקו עצמם לכלל ישראל, ותיכף ומיד לאלתר יתקיים בנו הפ"ח נשבר דהם קליפות פחד וחסד כנ"ל, עשיו וישמעאל, ואנחנו נמלטנו בזכות דוד

הבעל התניא שדבר בקדשו בארוכה בכל
ספריו בזה הענין דלהאריך בק"ש
ולחתבונן באלוקותו ית"ש נזכה תיכף
ומיד ולא לתר לקבל לקבל עלינו עול
מלכות שמים בשלמות בביאת הגואל
צדק, במהרה בימינו ממש אמן.

ואף לא הוא עצמו, אלא רק להרגיש
מציאות אלוקותו ית"ש, ובזה יכולים
להרוג את המצרי שהוא הס"א (עיי' לקו"ה
אישות ה"ד יז), וכל הגאולה תלויה בכך
שנוכל לומר הק"ש בבחי' דויפן כה וכה
וירא כי אין איש. והש"י יעזור דבוכות ר'

